

Holstebro—Herning, Viborg—Herning og Langaa—Silkeborg Banen. Om Betydningen af disse Baner er der i dette Ting en saa levende Overbevisning, tilkendegiven gennem Afstemninger og gennem Forhandlinger, at jeg ikke behøver at fremhæve den. Den er ikke bleven røkket ved den Tvivl eller nedsættende Bedømmelse, som fra en enkelt Side har været hørt om disse Baner. Jeg er overbevist om, at de ville være til overordentlig stor Fremme af Velfærdet for en stor Del af Landet, og at vi, naar de komme, ville have den Glæde at se, at de ville overgaa de Forventninger, som fra anden Side ere blevne stillede til dem. Idet jeg herom henviser til Betænkningen, skal jeg som Ordfører paa Udvalgets Vegne afgive 2 bestemte Udtalelser, nemlig for det første denne, at den Rækkefølge, hvori Anlægene i § 1 ere opførte under Bøgstaverne a.—f. er tilfældig og intet angiver med Hensyn til Tidsfølgen. Med Hensyn til de under b. og c. opførte Anlæg er Udvalget dog enigt om at udtale, at Baneanlægget Langaa—Silkeborg ikke maa udføres før Banen Viborg—Herning. Den anden Udtalelse vedrører Banestrækningen Langaa—Silkeborg. Med Hensyn til denne er Udvalget enigt om at udtale, at det anses ønskeligt, at Banen fra Langaa til Silkeborg føres i muligt direkte Linie mellem de to nævnte Punkter.

Inden jeg forlader de enkelte Baner, vil det være rigtigt at nævne, at naar Langaa—Silkeborg-Banen er optagen her — efter min Mening med fuld Berettigelse — saa stemmer dette, endskønt Kravet ikke er fremkommet ved nogen Afstemning fra dette Ting, i Virkeligheden med, hvad Tingets Repræsentanter i Udvalget have ønsket. I en Skrivelse af 21de December f. A. fra Udvalget til Indenrigsministeriet udtalte Udvalget nemlig Ønske om at have Forslag foreliggende, som Regeringen maatte ville fremsætte i indeværende Rigsdagssamling angaaende Statsbaneanlæg i Jylland; og efter at der fra Indenrigsministeriet var meddelt, at man i denne Samling vilde foreslaa en Bane fra Holstebro til Herning med Fortsættelse til Give og Erhvervelse af Vejle—Give-Banen, udtaltes der i Udvalget Ønsker om at se ogsaa de andre af den jydskke Jærnbankommissions Baner, altsaa ogsaa Langaa—Silkeborg-Banen, forelagte Tinget. Selv om den altsaa ikke kan siges netop at stemme med Afstemninger her i Tinget, saa stemmer den dog med Ønsker, der ere fremsatte paa Tingets Vegne i Forhandlinger med Indenrigsministeren.

Hvad saa Vilkaarene for Anlægene af de ny Baner angaar, saa vil det ses, at Indstillingen fra Fællesudvalgets store Flertal gaar ud paa at sætte Amtsbidragene til 25,000 Kr. pr. Banemil. Det er det Beløb, der, som bekendt, blev fastsat angaaende Banen fra Herning til Skern, og det er det, som til sidst af det store Flertal i Udvalget er anset for det rette for disse Baner efter de Egenes Beskaffenhed, som de skulle føres igennem.

Saa er der endelig det vigtige Punkt om at give Laanebemyndigelse. Forslaget eller rettere sagt Forslagene, som vare forelagte af Regeringen, indeholdt jo en Paragraf, hvorefter Finansministeren bemyndigedes til at optage Laan. Her i dette Ting ønskede man ikke denne Bemyndigelse, og jeg tror, det var rigtigt saa vel af finansielle som af reelle Grunde, at man ønskede den ud. Nu er det, der er sket, i Virkeligheden det, at medens Paragraffen ikke er sat ud, er Laanebemyndigelsen sat ud. Derimod er der i den sidste Paragraf i Indstillingen bestemt, at hvad der behøves til Dampfærger, til Driftsinventar og til Materiel, skal afholdes uden Benyttelse af Laan; hvad der derimod udkræves til de faste Anlæg, skal afholdes dels uden Benyttelse af Laan, dels ved Benyttelse af Laan, og derom skulle de nærmere Bestemmelser gives ved ny særskilt Lov. Altsaa det, som man fra dette Ting havde ønsket, at der ikke skulde gives i Loven, nemlig en Laanebemyndigelse for Finansministeren, vil ikke findes i denne efter Fællesudvalgets Flertals Indstilling.

Jeg tror derefter ikke alene, at Folketinget efter den Stilling, det har indtaget til Lovforslaget tidligere, maa anse sig tilfreds ved de Indstillinger, der nu foreligge, men jeg tror yderligere, hvad der er langt vigtigere, at turde sige: Den Lov, som vi nu her gaa til at vedtage, er en rigtig god Lov. Det er en Lov, som i ualmindelig Grad vil give et vægtigt Bidrag til Landets Opkomst. De Udgifter, som dertil kræves, ere jo ingenlunde ringe, men dels komme de ikke paa een Gang, dels er der jo givet Udsigt til, at en Del af dem kan tilvejebringes ved Laan, naar en Regering kan enes med Rigsdagen derom. Beløbene, for at nævne dem specielt, ere følgende: Til Materiel og Inventar, altsaa Genstande, hvis Erhvervelse ikke dækkes ved Laan, vil medgaa for Gedser—Warnemünde 2,225,000 Kr., for Holstebro—Herning 400,000 Kr., for Viborg—Herning 320,000 og for Langaa—Silkeborg 285,000, det er